

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BACS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

K o l e r a.

Zombor, október 21.

Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter körrendeletekben felhívta a törvényhatóságokat az ázsiai kolera elleni védekező intézkedések megtételére. Szigorú utasításokat léptet életbe, azt ellenőrizteti tisztviselőivel; ugyanezt megköveteli a törvényhatóságoktól is. Mert bebizonyított tény az, hogy ezen rémes, ragályos betegségnek ellenszere nem a gyógyszerekben keresendő, hanem a higiénia legelső feltételében: a tisztaságban.

Indiának ezen állandó ragálya Oroszország felől fenyegeti hazánkat, mint ahogy a múltban is Galicián át jutott hozzánk, melyet katonai kordonnal elzárva sem lehetett nagymérvű pusztító útjában a Kárpátoknál föltartóztatni. És valahányszor Európát meglátogatta ezen betegség, Magyarországon leginkább szedte áldozatait.

1830—1866-ig három járvány vonult végig a kontinensen, de egyik sem volt oly nagymérvű, mint az 1866—67-iki járvány, melyet a porosz katonaság hurcolt be Németországba és onnan jutott Pozsonyon át hozzánk, hol rövid idő alatt 80.000 ember esett áldozatul.

Bebizonyított tény az, hogy a kolera mindig az ember közlekedése hurcolja egyik helyről a másikra. Ha pedig a fertőző anyag behurcolva lett, az különböző közegek útján terjedni fog. Ezen terjedést befolyásolják bizonyos hátráltató és előmozdító körülmények — miként azt néhai Fodor tanár, egészségügyünk nagy regenerátora fejtegette.

Hátráltatólag hatnak mindazon viszonyok, melyek a lakosság ép és erőteljes voltát előmozdítják. Ilyenek az erős, egyéni szervezet — mely edzve van a gyengébb külbehatások ellen, ilyenek a célszerű, okos, kelően életbeléptetett és szigorúan végrehajtott higiénikus szabályok. Míg

előmozdítja annak terjedését mindaz, ami a lakosság rezisztenciáját csökkenti. Mondhatni, hogy a lakosságnak csak kis része hajlandó a kolera, — de aki hajlandósággal bír, az bármily viszonyok között éljen is, ellentállni nem tud.

Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy török fatalizmussal, ölbe tett kezekkel várjuk a kolera megérkezését: mert ha Allah akarja, úgy is megkapjuk, tehát hiába ellene védekezni, ha pedig nem akarja Allah, akkor meg felesleges ellene minden intézkedés!

Nem! A tapasztalat azt mutatta, hogy szigorú tisztaság, úgy a légtérben, mint a talajban, itálban és táplálékban a kolera legbiztosabb ellenszerei. Nem mintha ezek megsemmisítenék a kolera fertőző csiráit, hanem az egyént ellentállóvá teszik a ragályos betegség ellen.

Szellőzött, friss és tiszta levegővel ellátott helyiségben való tartózkodás; — száraz, nem nedves lakás; tiszta, az egészség követelményeknek megfelelő ivóvíz és jó egészséges, nem hamisított, romlatlan éledelek, mint higiénikus táplálékok az egyén szervezetét mintegy vértetik a kóros behatások ellen.

Tehát helyesen, célszerűen teszik a törvényhatóságok, hogy már most, midőn még csak messze van tőlünk e járvány, — de amely a vasuti gyors közlekedés folytán 24 óra alatt itt lehet minden intézkedést megtesz, hogy a lakosságot ellentállóvá téve, felvértezi a pusztulással fenyegető vész ellen.

És itt fel kell említenünk, hogy be van bizonyítva, hogy iszákos emberek szervezete mennyire elvesztette ellentálló képességét minden betegség ellen, így a kolera ellen is. Ki lett mutatva hiteles adatok alapján, hogy 100 iszákos ember közül 90 belehalt a kolera, míg az absztinensek közül 11 halt el 100-ból.

Összegezve a dolgot, tiszta, egészséges lakás, mértékletes élet a legfőbb ellenszere a kolera. A fertőzés megakadályozása és annak tova hurcolása pedig szigorú preventív intézkedéssel korlátozható.

Amint látjuk tehát, nem oly emmiens a veszély, ha mindent megteszünk az ellenség fogadására — s ha az időt a preventív intézkedésekre észszerűen felhasználjuk.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága Fernbach Károly főispán elnöklete alatt hétfőn és folytatólag kedden délután tartotta meg rendes évnegyedes közgyűlését a bizottsági tagok élénk érdeklődése mellett.

Fernbach Károly főispán indítványára elhatározta a törvényhatósági bizottság, hogy Bogdánovits Lucian gör. kel. szerb patriárkát táviratilag üdvözli és nála küldöttségileg tiszteleg.

Az üdvözlő távirat.

Nagyméltóságu

BOGDÁNOVITS LUCIÁN

urnak,

v. b. t. t., görög keleti szerb patriárka

KARLÓCZA.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága őszinte, igaz lelkesedéssel fogadta híret azon legkegyelmesebb uralkodói ténynek, hogy Apostoli Királyunk Szentségednek patriárkává történt megválasztását megerősítette.

Szentségedet ért ezen legmagasabb kitüntetés városunk közönségét közvetlenül érinti, mert görög keleti polgáraink Szentséged főpásztori hatásköre alá tartoznak.

Főispánunk Öméltóságának a mai rendes közgyűlésünkön egyhangulag hozott határozatából kifolyólag a legmélyebb tisztelettel üdvözljük Szentségedet magas főpapi méltóságában.

Ezen legmagasabb kitüntetés kettős nagy kötelességet ró Szentségedre; híveinek lelki ügyeit legnagyobb szeretettel gondozni, másrészt éleszteni, öregbíteni és fentartani bennük azon nemes érzést, mely az emberiség legfenségesebb erénye, az egységes magyar haza iránti változatlan szeretetet.

Őszinte óhajunk az; adjon erőt a Mindenek Ura Szentségednek ahhoz, hogy e nemes és nagy kötelességeinek testi és szellemi ereje teljességében igen hosszú ideig eleget tehessen és magasztos hivatása

BÁCSKA GYÖNGYE

129—50—45

a legjobb és legkellemesebb **kristálytiszt** o **savanyuvíz** és a mellett igen olesó: o
kis üveg 1/2 lit. **5** krajcár, nagy üveg **8** krajcár, nagyobb rendelésnél **4** és **7** krajcár.

Házhoz szállítja „Az angyal **gyógyszertár**”, ahová a rendeléseket kéri

Illin Dezső gyógyszerész.
Telefon 12. szám.

teljesítésében eltöltendő áldásos működését a legteljesebb siker koronázza.

Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága nevében

DR. ALFÖLDY ÁRPÁD,
h. polgármester.

A polgármesteri jelentés kapcsán Fejér Gyula apátplébános kritika tárgyává tette a Szentháromság körüli tér kövezetét.

Blagojevits szerb nyelven elmondott beszédében kifogásolta, hogy a kolera elleni védekezés ügyében kiadott kapitányi körrendeletet szerb nyelven nem közölték. Szükségesnek tartja ezt, mert Zombor város lakossága közül 20,000-nél több nem tud magyarul (?) már pedig ezek a polgárai Zombornak megkövetelhetik, hogy ily nagy fontosságú hirdetmény az ő nyelvükön is meghirdetessék.

Dr. Alföldy polgármester kijelentette, hogy a fontosabb hirdetmények magyar nyelven kívül német, szerb és bunyevác nyelven is közöltnék. Ezuttal a szerb nyelvű hirdetmény azért nem jelent meg, mivel a kapitányságnak alkalmas tolmács nem állott rendelkezésére. Fejér apátplébános interpellációjára kijelenti, hogy belátja a kövezet tarthatatlanságát és igyekezni fog az utcategyeknek megfelelő kocsiút szélességben a kövezést kieseríltetni. Felvilágosítását a törvényhatósági bizottság tagjai tudomásul vették.

A polgári iskola.

Megírtuk a mult napokban, hogy a kultuszminiszter azt az értesítést küldte a város közönségének, hogy a város által fenntartott felső kereskedelmi iskolát egyelőre nem államosíthatja és hogy Zomborban a kért polgári fiúiskola felállítására tárgyában a már előjegyzésbe vett ily irányú kérelmek nagy száma folytán kötelező ígéretet nem tehet. Ezt a miniszteri leiratot most tárgyalta a közgyűlés és ennek kapcsán az állandó választmány azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a polgári iskolát a város állítsa fel saját költségén, még pedig az első osztályt 1909. szeptember 1-én, a többi osztályokat pedig évente fokozatosan.

Novákovits Izidor bizottsági tag alapos készültséggel szállt sikra az állandó választmány javaslata ellen. Első sorban kifejtette, hogy mostanában szó sem lehet arról, hogy a miniszter államosítsa kereskedelmi iskolánkat. Aztán állást foglalt a polgári iskola tervezett felállítására ellen, mert a polgári iskolák, mint köztudomású dolog, nem váltak be és nem feleltek meg a beléjük helyezett reményeknek. A polgári iskoláknak az lenne a céljuk, hogy növendékeiket az ipari és kereskedelmi pályára előkészítsék, e helyett a növendékek háromnegyed része a hivatalnokai, az irnoki pályára megy és szaporítja a társadalom rosszul dotált, elégedetlen elemeit. Semmi szükség sincs arra, hogy ezt a beteges állapotot mi is előmozdítsuk. Ha már a tanügyre akarunk költeni, akkor a pénzt fordítsuk inkább a kereskedelmi iskolára, amely sem elhelyezésében, sem felszerelésében nem felel meg a modern pedagógiai követelményeknek. Ha pedig mindenáron az ipari oktatást akarjuk szolgálmi, akkor inkább ipari szakiskola létesítése volna ajánlatos. Javasolja, hogy az állandó választ-

mány javaslatának mellőzésével egy ipari szakiskola felállítása érdekében tétessenek meg a kezdeményező lépések.

Buday Gerő bizottsági tag lelkes argumentumokkal érvelt a polgári iskola felállításának szükségessége mellett. Azt tartja, hogy iskolából soha sincsen elég, ezért az állandó választmány javaslatát elfogadásra ajánlja, kéri azonban, hogy azt egészítsék ki Novákovits bizottsági tag indítványával.

Még Bruck Jenő dr. és Donoszlovits Vilmos dr. szölközött hozzá ehhez a kérdéshez, mire a közgyűlés Buday Gerő egyesített indítványát emelte határozattá.

Drágasági pótlék, fizetésemelés stb.

A városi segéd- és kezelőszemélyzet a napról-napra súlyosbodó megélhetési viszonyokra való tekintettel drágasági pótlékot kért a törvényhatósági bizottságtól. Az állandó választmány nemcsak a segéd- és kezelőszemélyzetet óhajtott drágasági pótlékban részesíteni, hanem a város összes tisztviselőit és alkalmazottait is. Ezért olyan értelmű javaslatot terjesztett a közgyűlés elé, hogy egy bizottság küldessék ki annak a kulesnak megállapítása végett, amelynek alapján a drágasági pótlék kiosztandó lesz. Erről a legközelebbi közgyűlésnek jelentés lett volna beterjesztendő. — A közgyűlés azonban Sztrilich Zsigmond bizottsági tag indítványára elvetette az állandó választmány határozati javaslatát s így városi hivatalnokaink az idén aligha fognak kapni drágasági pótlékot.

Szauerborn Antal utbiztos fizetését elemben 200 koronával felemelték, lakbérét 240 koronában állapították meg, a II. oszt. irnokok lakbérét 240 koronára emelték, Lügumerszky György városi irnoknak 300 korona jutalmat, Krizsák Ádám díjtalan gyakornoknak havi 70 korona fizetést szavaztak meg.

A városi lovasrendőrök és rendőrfelügyelő lótartási pótlékát az 1909. évre meghosszabbította a közgyűlés.

Ötödik gyógyszerár.

Bieliczky Károly okleveles gyógyszerész Zomborban egy ötödik gyógyszerár felállításának engedélyezése iránt folyamodott. A közgyűlés a nagyközönség érdekeire való tekintettel szükségesnek tartja, hogy a Szelenese városrészben, az artézi kut környékén egy gyógyszerár állíttassék fel. Ezért annak engedélyezése iránt feliratot intéz a belügyminiszterhez és a gyógytári jog elnyerésére Bieliczky Károlyt hozza javaslatba.

A vasuti állomás kibővítése.

A kereskedelemügyi miniszter értesítette a város közönségét, hogy ragaszkodik ahhoz a kikötéshez, mely szerint a vasuti állomás épületének egy millió hatszázezer korona költséggel tervbe vett kibővítésével kapcsolatban a város ingyen engedje át a szükséges városi területeket, a szükséges magánterületeket saját költségén sajátítsa ki és gondoskodjék a Radisits-utca tengelyének irányában építendő új állomásépülethez hozzájáró utak létesítéséről.

Lalosevits János dr., Czettl Dezső és Czeisel Lajos József bizottsági tagok hozzászólása után a közgyűlés azt a határozatot hozta, hogy a vasuti állomás mikénti kibővítésének kérdésébe befolylni nem kíván, ahhoz anyagi áldozatokkal hozzájárulni szorult pénzügyi helyzetére való tekintettel nem óhajt és e kérdést tisztán az építkezni szándékozó m. kir. államvasutak belátására bizza; csak azt nyilatkoztatja ki kötelezőleg, hogy

az állomás kibővítéséhez szükséges és a városnak jelenleg tulajdonát képező területekből kihasítandó területeket hajlandó minden ellenszolgáltatás nélkül az államvasutak tulajdonába és birtokába bocsátani.

Az iskolák segélyezése.

A róm. kath. hitközség az általa élvezett iskolasegélyezési összegnek 5800 koronával, a gör. kel. szerb hitközség 8400 koronával, az izraelita hitközség pedig 1200 koronával való felemelését kérte a törvényhatósági bizottságtól. Hosszas vita után a közgyűlés szótöbbséggel elutasította az egyes felekezetek kérelmét azzal az indokolással, hogy az iskolákat a város már eddig is anyagi erején felül segélyezi a városi pótdadó címén befolyó összegnek 25%-át kitevő összeggel, s különben is a felekezeteknek módjukban áll szükségleteiket akár kultuszadó kivételével, akár pedig államsegély igénybevételével fedezni.

A Krump-féle magán polgári leányiskolának az 1908—1909. tanévre 1000 korona segélyt szavazott meg a közgyűlés.

A villamos telep.

A villamos-telep kibővítése folytán szükségessé vált 110,000 koronás kölcsönt a Zomborban székelő Gazdasági Takarékpénztár részvénytársaságtól veszi fel a város.

A villamos telep üzembérlősége a várossal kötött szerződés értelmében az üzembeviteléről és kiadásairól Zomborban főkönyvet köteles vezetni és azt felülvizsgálás végett a városnak rendelkezésére bocsátani. Az 1907. évi számadásokat a villamos világítás ellenőrzésére kiküldött bizottság nem vizsgálhatta felül, mert azokat a cég nem mutatta be. A villamos bizottság ennél fogva azt a javaslatot tette, hogy szerződésesség címén a céggel kötött üzemviteli szerződés bontassék fel.

A közgyűlés kimondotta, hogy a szerződés felbontásától ez idő szerint még eltekint, de felhívja az üzembérlő céget, hogy az 1907. évre vonatkozó számadásokat egy hónap alatt annál is inkább mutassa be, mert ellenkező esetben a szerződés felbontása iránt az intézkedések meg fognak tétetni.

Egyben felhívta határozottat az üzembérlőség, hogy a tulterhelt transzformátorok megerősítése és szaporítása, valamint a vezetékálózatban mutatkozó hiányosságok pótlása iránt anyagi felelősség terhe mellett sürgősen intézkedjék.

Egyéb ügyek.

A Falcone-féle ösztöndíjalapítványnál üresedésbe jött egy ösztöndíjas helyet Petényi Gyula József harmadéves bölcsészettan hallgatónak adományozta a közgyűlés 21 szavazattöbbséggel.

A mérnöki hivatal előterjesztése folytán elhatározták egy univerzális lejtmerő készülék beszerzését 850 koronáért.

A külterületen adóösszeírást teljesítő adótisztek napidijait egy összegben állapították meg. Ezen a címen a négy adótiszt részére egyenként 120—120 koronát utalványoztak.

A tanács előterjesztésére elhatározta a közgyűlés, hogy a Szóntai-uti és a Bajai-uti agyaggödörökből eddig szokásban volt ingyenes földhordást végleg beszünteti. A város polgársága tehát az említett városi területekről ezentul földet nem hordathat.

Novákovits Izidor felsőkereskedelmi iskolai tanár bejelentette a közgyűlésnek, hogy lemondott a Gazdasági Takarékpénztárnál viselt inkompatibilis igazgatói állásáról. A

közgyűlés ezt a bejelentést tudomásul vette. — Egyben kimondotta a közgyűlés, hogy **Ratkó Zsigmond** városi adótitárnak a zombori iparosok önszegélyző szövetkezeténél viselt pénztárnoki állása a városnál elfoglalt állásával nem összeférhetetlen.

Az ujonan rendszeresített segédadótisztai állások utáni fizetések fedezésére 3900 korona póthitelt, a folyó évi költségelirányzat „jutalom és segélyek“ című rovata javára pedig 1000 korona póthitelt szavazott meg a közgyűlés.

Háromszék vármegye közönségének átiratát a tarmányhiány csökkentése miatt a földművelésügyi miniszterhez intézett feliratuk pártolása tárgyában, Somogy vármegye közönségének átiratát az országos vásárok határnapjainak módosítása tárgyában és Baranya vármegye közönségének átiratát a bankkارتel ügyében egyszerűen tudomásul vették.

Czigits Nikola a vásártéri vendéglő bérösszegének leszállítása iránt, **Schlesinger Simon** pedig a városi zabszükséglet egységárának felemelése iránt folyamodott. A közgyűlés mind a két kérelmet elutasította.

A bérkocsisok a reájok vonatkozó szabályrendelet módosítását és a viteldijak felemelését kérik. A kérelem tanulmányozására **Listyevity Titusz** főkapitány elnökle mellett a városi gazdasági választmány küldetett ki.

Kozoderovits Veszelin városi gyalogrendőrt évi 319 korona 20 fillérrel nyugdíjazták.

A belügyminiszter jóváhagyta a Haméder-féle telek megvétele tárgyában hozott közgyűlési határozatot. A közgyűlés ennek folytán most utasította a tanácsot, hogy a tulajdonossal a szerződést mielőbb kösse meg és a vételárat a szerződés aláírásával egyidejűleg fizesse ki.

Hasonlóképp jóváhagyta a belügyminiszter a városi tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet és a szolgák részére biztosított szabadságidő engedélyezéséről alkotott szabályrendeletet. A közgyűlés a jóváhagyást tudomásul vette.

Poppovits István dr. városi tisztí főorvosnak betegsége folytán három havi szabadságidőt adott a közgyűlés.

Elhatározta még a közgyűlés, hogy **Knappig Antal** mérték-hitelesítőnek a mérték-hitelesítői vizsga letételéből kifolyólag felmerült költségei és napidijai megtérítenek.

Közigazgatási bizottsági ülés

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 16-án tartotta meg **Fernbach Károly** főispán elnökle alatt rendes havi ülését. Jelen voltak: **Karácson Gyula**, kir. tanácsos, **Szemző Gyula**, **Falcione Lajos**, **Vojnits István** alispán, **Michailovits Kornél**, dr. **Csornyus Pál** tb. főügyész, **Scultéty Ferenc** árvaszéki elnök, dr. **Pavlovits Simon** kir. tanácsos, főorvos, **Faragó János** kir. tanfelügyelő, **Fodor Mihály** pénzügyi tanácsos, kir. pénzügyigazgató helyettes, **Sztankovits György** kir. főmérnök, az államépítészeti hivatalfőnöke, **Gramling Kornél** kir. alügyész és **Walient Nándor** a bizottság jegyzője.

Közegészségügy.

Dr. **Pavlovits Simon**, kir. tanácsos, tisztí főorvos a vármegye területén észlelt közegészségügyi állapotokról szóló jelentését a következőkben terjeszti elő:

Az általános egészségügyi viszonyok e hónap kedvezők voltak.

A heveny fertőző kórok közül felmerült: 1. A ronszoló toroklob 11 községben. Megbetegedett összesen 110, meggyógyult 85, meghalt 19, ápolás alatt maradt 6.

2. A vörheny 13 községben. Megbetegedett összesen 129, meggyógyult 69, meghalt 30, ápolás alatt maradt 30.

A hagymáz 33 esettel, amelyből meggyógyult 8, meghalt 4, a többi ápolás alatt maradt. Előfordult még Zentán a kanyaró 4, hökhurut Szilágyiban 8 és a fültömírgylob Martonoson egy esettel.

A védhímlőoltás a vármegye területén sikerrel befejeztetett. **Proketz Károly** kishegyesi gyógyszerész elhalálozván, a gyógyszerár hasznélvezője a gyógyszerár vezetésével **Gebhardt Zoltán** okleveles gyógyszerészt bizta meg.

Tanügy.

Faragó János kir. tanfelügyelő bejelenti, hogy a közoktatásügyi miniszter **Simó Géza** nagyrőcei állami polgári iskola tanítót és **Girth Győző** titeli állami polgári iskolai tanítót a szegedi állami polgári iskolához, **Schlachter Jenő** monostorszegi és **Nagy Miklós** borsai állami népiskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte és **Milutinovits Dusánt** a nádaljai, **Kirilovits Istvánt** a sajkásgyörgyei, **Makra Rózát** a dunagárdonyi, **Rajkovits Idát** és **Gel-singer Jánost** a boldogasszonyfalvai volt határörvidéki községi jellegű népiskolákhoz rendes tanítói minőségben kinevezte.

Az elmúlt hónapban a kultuszminiszter az állami népiskolai tanítóknak az 1907. évi 26. t. c. biztosított magasabb illetményeit utalványozta: a községi és felekezeti tanítók illetményeinek rendezésére az elmúlt hónapban 5011 korona, eddig tehát 105340 korona államsegély utalványoztatott ki.

Flittner Julia okleveles óvónőnek a kir. tanfelügyelő engedélyt adott Zsablyán magyarul magánóvoda nyitására.

A titeli állami népiskolák járványos betegség miatt 14 napra bezártak. Az elmúlt hónapban a zentai és bezdáni községi jellegű népiskolák és óvodák, valamint a zentai községi polgári leányiskola, továbbá a zentai gör. kel. szerb népiskola és a bezdáni külön szaktanítós gazdasági ismétlő és izraelita elemi népiskola meglátogatott, de komolyabb beavatkozás szükségessége nem forgott fenn.

Közdok.

Fodor Mihály pénzügyi tanácsos, kir. pénzügyigazgató h. a közdok állapotáról a következő jelentést terjeszti be:

Egyenes adóban 1908. szeptember hónapban befizettetett 409.641 K 10 fil., 1907. szeptember hónapban 603.370 K 23 fil., elmúlt hónapban kevesebb 193.729 K 13 fil., 1908. január hótól szeptember végéig befizettetett 6.643.404 K 52 fil., a múlt év hasonló időszakában 7.268.012 K, ez évben kevesebb 624.607 K 48 fillér.

Hadmentességi díjban 1908. szeptember hónapban 14.909 K 48 fil., 1907. szeptember hónapban 18.815 K 34 fil., elmúlt hónapban kevesebb 3.905 K 86 fil., 1908. január hótól szeptember végéig befizettetett 55.185 K 83 fil., 1907. év hasonló időszakában 78.315 K 05 fil., ez évben kevesebb 23.129 K 22 fillér. Bélyeg- és jogilletékben 1908. szeptember hónapban befizettetett 248.266 K 60 fil., 1907. év hasonló időszakában 293.846 K 56 fil., az elmúlt hónapban kevesebb 45.579 K 96 fil., 1908. január 1-től szeptember végéig befizettetett 2.401.946 K 48 fil., a múlt év hasonló időszakában 2.467.757 K 33 fil., ez évben kevesebb 66.810 K 85 fillér.

Fogyasztási és italadókban 1908. szeptember hónapban befizettetett 104.118 K 86 fil., 1907. év hasonló időszakában 92.890 K 36 fil., az elmúlt hónapban több 11.128 K 50 fil., az 1908. január 1-től szeptember hó végéig befizettetett 961.409 K 18 fil., a múlt év hasonló időszakában 877.271 K 48 fil., ez évben több 84.137 K 70 fillér.

Tanítói nyugdíjban 1908. szeptember hónapban 3820 K 41 fil., 1907. év hasonló időszakában 4202 K 39 fil., az elmúlt hónapban kevesebb 381 K 98 fil., 1908. január hó 1-től szeptember végéig befizettetett 70.153 K 82 fil., 1907. év hasonló időszakában 59.846 K 59 fil., ez évben több 10.307 K 23 fillér.

Allamépítészet.

A hatósági közutak és az azokon levő műtárgyak állapota kielégítő.

A folyó évi fentartási kavics szállítása folyamatban van, több utszakaszon befejeztetett, bizottságilag felülvizsgáltatott és átvétetett.

Az általán terítéssel kapcsolatos hengerelési munkához szükséges kötő és fedőanyag szállítása házikezelésben folyamatban van, úgy hogy a hengerelési munka legközelebb megkezdhető lesz. Az állami beruházási hitel terhére engedélyezett utépítésekhez szükséges köanyagok szállítása csekély kivételével befejeztetett, kivéve a kossuthfalva—topolya—mélykúti és zsablya—sajkásgyörgye—sajkásszentiváni szakaszon, ahol a baracska köanyag szállítása részben vismajor, részben a vasuti szállítási díjkedvezménynek megszüntetése miatt, a kisebb—maróthlaci kavics pedig elegendő készlet hiánya miatt késedelmet fog szenvedni. A vasuti díjkedvezmény érvényének meghosszabbítása iránt felterjesztés intéztetett a kereskedelemügyi m. kir. minisztériumhoz, ahonnan azonban ezideig még döntő válasz nem érkezett.

Ügyészség.

Gramling Kornél kir. alügyész által képviselt közigazgatás állapotáról a következő jelentést terjeszti elő:

A zombori kir. törvényszék fogházában a rend és tisztaság példás, a felügyelet és biztonság kifogástalan; szökési eset nem fordult elő.

Az egészségi állapot jó, ragályos betegség nem fordult elő, az elmúlt hónapban a fogház kórházában egy letartóztatott sem állott gyógykezelés alatt.

Az élelmezés, mely úgy a kir. fogház-felügyelő, mint a fogház orvosa és általam is, a szabályok értelmében szigorúan ellenőrzöztetik, kifogástalan, szerződés szerinti panasz miatta nem tétetett.

A fegyelem szigorú, fegyelmi büntetés a múlt hó folyamán az őrség körében, mint a letartóztatottaknál nem szabott ki.

A zombori kir. törvényszéki fogházban a múlt hó folyamán 39 letartóztatott volt elhelyezve és pedig jogérvényesen elítelt: elzárásra 1, fogházra 7, börtönre 14, fegyházra 1, elítélletlen vizsgálati fogoly 16.

Az 1908. évi augusztus hó utolsó napján a létszám 31 főből állott, míg a múlt hó végén 39 volt s így a havi zárnap szaporodást mutat.

H I R E K.

Kitüntetés. A király **F a z e k a s Ferenc** bácsalmási csendőr járásörmezt hosszu és érdemdu szolgálatának elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztel tüntette ki.

Áthelyezés. **Balogh Béla** panosovai kir. törvényszéki bíró saját kérelmére a szabadkai törvényszékhez helyeztetett át.

Kinevezés. A kultuszminisztersároi **S z a b ó Anna** oklevés tanítónőt a szabadkai—zsiroskúti tanyai állami elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

Áthelyezés. A kultuszminiszter **K ü r t h y Mária** újvidéki állami polgári iskolai segéd-tanítónőt hasonló minőségben a sarvasi állami polgári iskolához helyezte át.

Tanítóválasztás. A bácsalmási iskolaszék az üresedésben volt községi tanítói állást folyó hó 15-én töltötte be. Megválasztatott **S t e r k Géza** bácsalmási tanyai tanító, helyébe pedig **Á c s Zoltán** bajai állami tanító képezdét végzett tanító.

Adomány. Dr. **V á r o s y Gyula** kalocsai érsek a futaki templomszentelés és bérmlás alkalmából a tűzoltótestületnek 200, a Kath. Körnek 100, a „Bauernverein“-nek és az Ipartestületnek 50—50 koronát adományozott.

Felolvasás. Király **Lajos** főgimnáziumi tanár f. évi október hó 25-én (vasárnap) d. e. 11 órakor felolvasást tart az Iparoskörben a rajz jelentőségéről és fontosságáról az iparos életében.

Áthelyezés. **S z e g ő Marcellt**, a Gresham életbiztosító társaság központi tisztviselőjét az igazgatóság a bajai kerületi főügynökséghez helyezte át.

A tisztviselők lakbérilletménye. A tisztviselők negyedik negyedévi felemelt lakbérének kifizetésére — mint értesülők — kijelentette a pénzügyminiszter, hogy a vidéki tisztviselők lakbérszázalékának megállapítása folyamatban van s mihelyt ezzel elkészülnek, megkezdődik a kifizetés november, illetve október elsejétől visszamenőleg.

A zombori jótékony magyar nőegylet által 1908. évi október hó 25-én rendezendő tombolára eddig igen csinos tombolatárgyak és kézimunkák érkeztek be. Előre láthatólag erkölcsi és anyagi sikernek fog örüdeni a tea- és tombola-estély, amennyiben — mint értesülünk — a zombori leányok serényen dolgoznak a szebbnél-szebb és értékes kézimunkákon. A beérkezett tárgyakért — míg a részletes tudósítás megjelenik — hálás köszönetet mond az egylet elnöksége. Hiszen minden legesekeleylebb adomány és hozzájárulás némi enyhítése azok nyomorának, kiknek érdekében az egylet oly régen működik. A háladásnak mennyi és mily szép imája hangzik el azoknak ajakán, kik a nagyközönség jölvő adományaira vannak szorulva. A sors által üldözött szegények segítése, fázó, éhező gyermekek felruházásának lehetővé tétele — oly nemes eszekeledek, melyek meghozzák a maguk jutalmát. Kéri tehát az elnökség a jölvőket, hogy úgy a délutáni teán való szíves és minél számosabb részvételükkel, mint a tombolatárgyak kegyes beküldése által a sikerhez hozzájárulni szíveskedjenek.

A Bácsmezei Irodalmi Társaság legutóbbi közgyűlésén Tones Gusztáv szabadkai főgimnáziumi tanárt az egyesület választmányi tagjává választotta.

Hírek az egyházmegyéből. Az érseki hatóság Schöblocher György bezdáni káplánt Ujvidékre küldte helyi káplánnak, Schmelger Emil vaskuti káplánt pedig hasonló minőségben áthelyezte Bezdába.

Választás. A Csonoplya községben üresedésben volt községi aljegyzői állást a múlt napokban töltötték be. Megválasztották ifj. Eimann Károlyt.

Műkedvelő előadás Bajmokon. A bajmoki izr. nőegylet vasárnap este műkedvelő előadással egybekötött táncvigalmat rendezett, mely úgy erkölcsileg, mint anyagilag a várakozáson felül sikerült. Az estélyen úgy a helyi, mint a környék intelligenciája képviselve volt. A szindarab szereplői kivétel nélkül dicséretet érdemelnek kitünő, összevágó játékuért.

Iparkiállítás. A szabadkai általános ipartestület karácsonykor nagyobbszabású iparkiállítás rendezését határozta el. A kiállítás előkészítése ügyében vasárnap délelőtt 10 órakor a szabadkai társadalmi testületek és az összes iparosok bevonásával előértekezlet volt amelyen a kiállítási bizottság már eddigi munkálatait ismertette.

Eljegyzés. Czilcer Sándor bajmoki államvasúti hivatalnok eljegyezte Ceglédről Lampel Margitkát.

Elítelt község. Bácsföldvár község az iskolák nem fütése miatt pörbe keveredett. Az egyik tanító bepörölte a községet azért a többletért, amit ő elfűtött az iskolában, mert nem akarta, hogy a tanítás megszakítást szenvedjen. A pörben az óbecsei kir. járásbíró Bácsföldvár községet elítélte és kötelezte, hogy 15 nap alatt az illető tanítónak 315 koronát és ennek 5% kamatát fizesse ki és egyben elmarasztalta a pereszes községet 156 korona 20 fillér perkölségben is.

Lódijazás Adán. E hó 25-én a vármegyei gazdasági egyesület állatdijazással egybekötött szarvasmarha és lókiállítás rendez Adán. A kiállítás, illetve állatdijazás délelőtt 9 órakor kezdődik, előleges bejelentés nem szükséges, jelentkezni lehet a helyszínen.

Tífusz-járvány Szabadkán. Szabadkán nagyobbmervű tífuszjárvány lépett föl. A város területén több mint száz tífuszos beteg van és a közönség meg van rémülve a ragályos betegség gyors terjedésétől.

Eltűnt kereskedő. Döbler György kishgyesi kereskedő az árut potom áron eladta s azután a községből eltűnt.

Hódit az eszme. Bácskát joggal lehet tartani a sűrűn nagyokat ivók birodalmának és ebben a tekintetben Szabadka vezet, mert a vármegyében talán nincs annyi kocsma, meg pálinkás putik, mint Szabadkán. Az alkoholt Szabadkán egyre nagyobb mértékben szedi az áldozatait. Ebből a szempontból kétszeresen érdekes az, hogy néhány lelkes szabadkai fiatalember, a szegedi és a zombori antialkoholista közreműködésével a szabadkai antialkoholista páholyt meg akarják alakítani.

Számvizsgálás. A zombori Rákóczi szoboralap számvizsgáló bizottsága folyó hó 17-én pénztári vizsgálatot tartott, melyen a következő jegyzőkönyvet vették fel. Jegyzőkönyv. Felvett Zomborban, 1908. évi október hó 17-én a zombori Rákóczi szoboralap pénztárának megvizsgálása alkalmával. Jelen voltak az alulírottak. 1. Az alap pénztári könyve tételről tételre megvizsgáltatott, a gyűjtőivel összeegyeztetett és teljesen rendben találtatott. 2. Megállapított továbbá, hogy az eddigi összes bevétel 11,164 korona 19 fillér, kiadás pedig (nyomatvány, postadíj, expedíási költség stb.) 1260 korona 28 fillér volt. 3. Meggyőződés szerzetetett ezután, hogy az egyenlegül mutatkozó 9903 korona 91 fillérből 9620 korona a 4 $\frac{1}{2}$ %-ot kamatozó 12479. sz. betétkönyvecskében, 278 korona 76 fillér pedig a 4%-ot kamatozó 17525. sz. betétkönyvecskében a Zombori Takarékpénztárnál gyümölcsözőleg elhelyezve van és hogy a bizottsági pénztárban 5 korona 15 fillér készpénz elfekszik. 4. Tudomásul vette a bizottság végül Vértesi Károly szoborbizottsági elnöknek azon bejelentését, hogy Bács-Bodrog vármegye a szobor alapja javára 1000 koronát helyezett el a Zombori Takarékpénztárba és hogy az erre vonatkozó betéti könyvecskét a megye letéti pénztára őrizetbe vette. Ezek után a jegyzőkönyv észrevétel nélkül aláíratott. Km. Raisz Lajos számvizsgáló, Türr Antal számvizsgáló, Vértesi Károly szoborbizottsági elnök

Magyar név. Kiskoru Steinitz Gyula alsókaboli lakos családi nevének Bíró-ra kért változtatását a belügyminiszter megengedte.

Elfogott verekedő. A kossuthfalvai csendőrség vasárnap reggel letartóztatta Lausev Milán rovott multu sándori lakost, mert f. hó 14-én Pacseron megverte Borbély Sándort. Lausev arról híres, hogy tavaly életveszélyes merényletet követett el dr. Szudárovics szabadkai ügyvéd és neje ellen. A merényletet azért követte el Lausev, mert Szudárovics megtiltotta neki, hogy a nála szolgáló feleségét meglátogassa s állítólag Szudárovics meg is verte Lausevet, aki a Szabadkán kapott verésért úgy látszik Pacseron akarta magát kárpótolni.

Illemhelyek. Szabadka jövő évi költségvetésében egy szerény 10,000 koronás tétel huzódik meg, mely tétel újabb adatot képez a város modern irányu fejlesztésének elismeréséhez. A tétel ugyanis fedezetül szolgál több a város forgalmasabb közterein felállítandó illemhelyek létesítésére. Az új illemhelyek még az 1909. év folyamán el fognak készülni és ezzel Szabadka nagyvárosias jellege ismét újabb irányban fog kidomborodni.

Gondnokság. Horváth Imre gyula-falvai és Orsehovszky István deryei lakosokat a zombori kir. törvényszék gondnokság alá helyezte.

A függetlenségi kör új szolgálja. Folyó hó 20-án a zombori függetlenségi kör ülésében körí szolgálának Kleinhencz József zombori iparost választották meg.

Meghalt az idegenben. Polyák Antal óbecsei munkasember több társával elment Valkán krassószörénymegyei községbe munkára, ahol halálos baleset érte. A 26 éves fiatal munkást egy leomló fal agyonütötte és ott szörnyet halt. Az idegenben eihalt ember özvegyet és két kis árva hagyott hátra.

Lopás a vasutnál. A szabadkai vasúti állomáson folyó hó 16-án ismeretlen tettesek Eperjesről érkezett három köteg kosarat elloptak. A tettesek kézrekerítésére a rendőrség széleskörű nyomozást indított.

Szomoru végű lakodalom. Kátyról írja tudósítónk: Amilyen érdekesek a szerbajku lakosok népszokásai az esküvők alkalmával, annyira veszélyesek is lehetnek akkor, ha azokat virtuskodásból tulságba hajtják. Különösen abban szeretnek a vendégeket szállító körülkocsikázatók kitűnni, hogy ki tudja a vendégekkel s kíváncsiakkal megtelt udvarban kocsiját minél ügyesebben s kis körben, vágásban megfordítani. Az emberek életbiztonságára éppenséggel senki sem gondolt ilyenkor. Így esett meg az a szomoru s megrendítő szerencsétlenség a múlt vasárnap este Kátyon, amelynek egy ártatlan leánya élete esett áldozatul. Két lakodalom is volt a faluban, a cifra ruhákba öltözött szerb leányok csak úgy özönlöttek a lakodalmas udvarokba báméskodni s mulatozni. Kezdődött a kocsi felvonulása. Örült hajtás, lovak táncoltatása, ágaskodása, leányok, gyermekek sikongása, muzsikaszó... egyszerre az egyik fogat körül baj, láрма támad, az ágaskodó paripák egyike megüvén magát, megvadul, kapálódzik, összerogy. Az odaugró emberek megakarván menteni a lovat, elvágják az istrángokat, a ló felszabadul, az állat vadsága kitör ekkor rajta, vadul száguld körül az udvarban, feldönt több utjába eső embert, majd kivágtat a nyitott kapun a sötét utcára, ahol örült futamában nekirohant az anyja s testvére karján sétáló Tomity Mária-ra, amitől ez hanyatt vágódott s eszméletlenül fekvé maradt az ut porában. A szerencsétlen teremés agráztkodást szenvedett. Magához már nem tért halálos ájulásából, míg a halál másnap, hétfőn délben megváltotta szenvedéseitől. A szerencsétlenségért senkisémet vonható felelősségre, — ha csak nem az oly sok bajt szerző — esztelen lakodalmi népszokások.

Hirtelen halál. Matievics István trágyagyári munkás szombaton éjszaka sokat ivott egyik szabadkai kocsmanban az ujborból. Haza térve összerogyott és meghalt. Halálának oka szívszélhűdés. A szerencsétlen munkás szívbajban szenvedett s a szesz hatása okozta a szívszélhűdést.

Magyar név. Kadlec Erzsébet óbecsei lakos, valamint kiskoru Lajos, Mária és Béla nevű gyermekei Sándor-ra változtatták családi nevüket.

Meggyilkolta a vejét. Rajesics Mózes, jánosalmi lakos állt tegnapelőtt a szabadkai esküdtzék előtt, szándékos emberöléssel vádolva. Megölte a vejét, Hukecz Ferencet, mert ez nem akarta neki visszaadni azokat a holmikat, melyeket távolléte alkalmából, mint felesége anyjának a holmijait a lakásáról elvitt. Élesre fent konyhakéssel járt vejenél két nap egymásután s a második napon szíven szurta a holmikat visszaadni vonakodó Hukeczet. A vádlottat dr. Varga György védte. Az esküdtek bűnösnek mondták ki a szándékos emberölés büntetésében Rajesicsot, mire a bíróság hét évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Öngyilkosság a temetőben. Topolyáról jelentik: Magó Ferenc 65 éves topolyai földműves a keleti temetőben tegnapelőtt éjjel felakasztotta magát és meghalt.

HIRDETÉSEK.

BUDAPESTI
Szivattyú- és Gépgyár Rt.
 = BÁCSMEZEI KÉPVISELETE =
SZELES JENŐ Zombor.
 = MINTARAKTÁR =
 külszivattyúkban és tűzifecskendőkben.
HAZAI GYARTMANY.

3242/1908. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A Ferenc-esatorna részvénytársulat üzletigazgatósága a csatornai hivatalok részére 1909., 1910. és 1911. években szükséges nyomtatványok (évenkénti szükséglet 30—50000 drb vagy ívből álló különféle nyomtatvány, 100—200 drb különféle füzet, 25—100 drb különféle könyv, 5—15000 drb különféle nyomású levélboríték) szállítását biztosítani óhajtja, ez uton nyilvános árlejtést hirdet.

Az árlejtésen résztvenni óhajtók felhívattak, hogy az árajánlat megtétele, valamint a feltételek és minták betekintése végett legkésőbb *folyó évi november hó 6-áig* fenti igazgatóságnál Kisszapár Bácsmegeye, személyesen jelenjenek meg.

Kisszapár, 1908. október hó.

Heincz Albert s. k.,
üzletigazgató.

425—2—1

29116. sz. 1908.

Versenyárgyalási hirdetés

tégla és cserépneműek, valamint oltatlan mész és faragott kövek szállítása iránt.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége a vonalai szükségletének fedezésére 1909., 1910. és 1911. évben szükséges s a címben megnevezett anyagok szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló ajánlati felhívás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségénél megszerezhető és a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál és üzletvezetőségénél megtekinthető; ugyancsak az említett hivataloknál tekinthetők meg a hivatalos órák alatt a szállításra vonatkozó általános feltételek is, mely utóbbiak a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszerezhetők. Az általános feltételek ára 50, a különlegeseké pedig 30 fillér darabonként, melyhez postaszállítás esetén bérmentesítésre 20 fillér is beküldendők a nevezett hivatalhoz.

Az ivenkint 1 koronás magyar okmánybélyeggel ellátott ajánlatok és az ivenkint 30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátott ajánlati felhívások ezen külcimmal: „Ajánlat a 29116/1908. számú pályázati hirdetményben kiírt anyagokra“ 1908. évi november hó 14-ik napjának déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége általános osztályának főnökéhez benyújtandók, vagy postán beküldendők.

Fentírt napon déli 12 órakor a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségénél az ajánlatok fel fognak bontatni, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5% készpénzbe, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1908. évi november hó 13-ik napjának déli 12 órájáig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztárában leteendő, esetleg posta útján oda beküldendő.

Azon felek, kik a postatakarékpénztár cheque-forgalmában bent vannak, a bánatpénzt a postatakarékpénztár útján is letehetik. Az ajánlatban a bánatpénz letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem esatolandó, hanem igazolásul csak a bánatpénz feladását bizonyító postai feladóvevény, vagy esetleg a letéti jegy másolata melléklendő.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő, vagy meghatalmazottja által alá nem irt, javított, vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag, vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bánatpénz előlegesen le nem tételt, figyelembe nem vétetnek.

Aradon, 1908. október hó 9-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomást nem díjazatik.)

416—3—2

Kiadó lakás.

Elköltözés folytán a Deák Ferenc-körut 6. sz. alatt levő 6 szoba, 2 konyha, 2 éléskamra, eselédzsoba és pincéből álló lakás **f. évi november hó 1-től bérbeadó.**

Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál: **Bosnyák Mátvásnál.**

420—3—3

33490/1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetősége a vonalai részére az 1909. és esetleg a következő 1910. és 1911. években szükséges pályafentartási faanyag szállítására ezennel pályázatot hirdet.

Az 1909. évben körülbelül az alább kitüntetett mennyiség lesz szükséges:

41 m ³	erdei fenyő deszka.		
140 "	jegenye "		
140 "	luc "		
12 "	tölgyfa deszka.		
17 "	szélmetszettel jegenyefa deszka.		
47 "	faragott tölgyfa 4 m. hosszú 20/20 c/m. m.		
108 5 "	" " " " " " " " " " " "	30/30 "	" "
38 5 "	" " " " " " " " " " " "	" "	" "
			[felül]
65 6 "	" " " " " " " " " " " "	20/20 c/m. m.	
109 "	" " " " " " " " " " " "	30/30 "	" "
1 "	" " " " " " " " " " " "	30/30 "	" "
			[felül]
7 2 "	" " " " " " " " " " " "	20/20 c/m. m.	
7000 drb	puhafa kerítés sűrítési lécc 1400 m/m. h. 50		[m/m. k. át.
32550 "	metszett puhafa lécc jeg. fából.		
800 "	tölgyfa kerítési oszlop.		
23 m ³	erdei fenyő palló.		
307 5 "	jegenye "		
35 "	luc "		
160 "	tölgyfa "		
11 4 "	" " " " " " " " " " " "		padolathoz.
5 7 "	vörös fenyő palló.		
5880 fm.	puhafa kerítési rud 5—6 m. h. 50 m/m. k. át.		
1200 "	keményfa "		
18850 "	puhafa "	80 "	" "
738 drb	puhafa rud " " " " " " " " " " " "	6 m. h. 100 m/m. k. át.	
400 "	" " " " " " " " " " " "	6—10 m. h. 130 "	" "
36 m ³	tölgy szálla.		
20 "	puha "		
6 6 "	vörös fenyő szálla.		
167000 drb	fedő zsindely 47 c/m. h.		

Az 1909. és esetleg 1910. és 1911. évre szükséges faanyag ugyanazon év április hó közepéig szállítandók be.

Az üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy az 1909. évre történő megrendelés alkalmával a tájékoztató szolgáló fenti mennyiségnél, illetőleg a méretjegyzékben felsorolt fánál 10%-al többet vagy kevesebbet rendelhessen, ugyancsak azon jogot, hogy a szállítási év folyamán 10% erejéig pótmegrendeléseket eszközölhessen.

A pályázati feltételek alapján szerkesztendő ajánlatok legkésőbb 1908. évi november hó 18-án déli 12 óráig nyújtandók be az üzletvezetőség I. osztályához, a bánatpénz pedig 1908. év november hó 17-én déli 12 óráig teendő le az üzletvezetőség gyűjtőpénztárában.

A pályázati feltételek és a méretjegyzék minden üzletvezetőségénél megtekinthető és a miskolci üzletvezetőségénél díjtalanul kapható.

A szállítási feltételek, ugymint az általános szállítási feltételek és a pályafentartási fák szállítására vonatkozó különleges feltételek minden üzletvezetőségénél megtekinthetők és készpénzfizetés mellett az igazgatóság nyomtatványtárából megszerezhetők. (Andrássy-ut 73—75).

Miskolc, 1908. október hó 14-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomást nem díjazatik.)

423—1

249079/908. szám.

Féláru vasuti jegy váltására

- - - jogosító - - -

arc képes évi igazolványok

kiállítására és a már használatban

- - levőknek érvényesítése - -

== az 1909-ik évre. ==

Az állami és törvényhatósági tisztviselők, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok féláru vasuti jegy váltására jogosító arc képes évi igazolványai a jövő 1909-ik évre leendő érvényesítés végett a magyar királyi államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 73. sz.) már folyó évi október hó 15-étől kezdve beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-éig okvetlenül beküldendők.

Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arc képes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1909-ik évre azonban ily igazolványt maguk részére szerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniük.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéseért és az újak kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegekben rovandó le. A postabélyeg a betérjesztendő névjegyzékre, vagy kérvényre ragasztandók fel.

Készpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében nem ragasztatik fel.

Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek.

Budapest, 1908. szeptember hó 24.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága.

(Utánnomást nem díjazunk.)

390—14—4

Hirdetések felvételnek

☒ a legolcsóbb árak mellett ☒

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Erzsébet-körut 13. sz. alatt.

Pályázati hirdetmény.

A monostorszeg—apatini ármentesítő és belvízszabályozó társulat a lemondás folytán megüresedett társulati „Titkár ellenőr“-i állásra pályázatot hirdet.

A megválasztandó titkár ellenőr alapszabályszerű teendői: önállólag vezeti és fogalmazza a köz- és választmányi ülések jegyzőkönyveit, az irattárt, iktatót és tárgymutatót, végzi az összes fogalmazási és írásbeli teendőket; mint ellenőr ellenőrzi a pénztári kezelést és a naplókat, kiadásokat láttamoz s mint ilyen anyagi felelősség terheli. Segédkezni tartozik továbbá az ártéri telegkönyvek nyilvántartásában, a birtokváltozások keresztülvitelében és a kivetések eszközésénél. Irógépkezelésben való jártosság kívánatos.

Az állás javadalmazása évi 1000 kor. (egyezer korona) havi részletekben kiszolgáltatandó fizetés.

Az ezen állásra pályázni óhajtókat felhívjuk, hogy fenti teendők elvégzésére való képesítésüket igazoló okmányokkal, valamint eddigi működésükről szóló bizonyítványokkal kellőleg felszerelt, sajátkezüleg irt kérvényüket legkésőbb **folyó évi november hó 20-áig** a társulati igazgatósághoz Apatinba küldjék be.

Apatin, 1908. évi október hó.

Az igazgatóság.

426—1

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1908. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza	
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.			szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.
7.10	7.4		1.55	3.20	10.10	ind. BUDAPEST k. p. u.	érk.	6.00	9.40	1.05	6.55		10.00
10.14	12.32		6.20	6.36	3.54	ind. SZABADKA	érk.	11.50	4.55	9.50	1.52		6.37
10.30	1.22		4.05	6.48	5.20	ind. SZABADKA	érk.	10.21	7.17	9.38	1.21		6.25
	1.51		4.33	7.10	5.52	Csantavér		9.52	6.48		12.53		
11.03	2.17		5.04	7.24	6.22	Topolya		9.29	6.26	9.07	12.31		5.52
11.22	2.44		5.31	7.42	7.03	Kishegy-Bácsfeketehegy		8.58	5.56		12.03		5.34
11.37	3.02		5.51	7.55	7.25	Ujverbász		8.36	5.34	8.38	11.45		5.16
11.51	3.21		6.17		7.46	Okér		8.10	5.09		11.19		5.01
12.03	3.36		6.35		8.13	Kiszács		7.46	4.51		11.04		4.47
12.20	3.57		6.57	8.37	8.35	érk. UJVIDÉK	ind.	7.22	4.27	7.55	10.42		4.29

Oda						Szeged-Rókus—Szabadka—Dálya						Vissza	
szem. v.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	tv. sz. sz.	sz. v.	sz. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.
3.05	7.48	11.30	3.10		4.55	6.34	10.20	ind. SZEGED-ROK.	érk.	7.25	10.48	2.52	7.53
3.22	8.04	11.46	3.29		5.11	7.01	10.36	Röszke		7.10	10.33	2.38	7.39
3.36	8.18	12.00	3.44		5.26	7.28	10.50	HORGOS		6.54	10.21	2.25	7.26
3.50	8.31	12.13	3.58		5.39	7.51	11.05	Királyhalom		6.41	10.09	2.11	7.14
4.05	8.44	12.28	4.14		5.52	8.12	11.18	Palics		6.27	9.55	1.58	7.03
4.17	8.55	12.40	4.27		6.03	8.31	11.30	érk. SZABADKA	ind.	6.15	3.44	1.47	6.53
5.00	10.25	2.02		6.55	7.00			ind. SZABADKA	érk.	6.00		1.00	5.58
5.25	10.50	2.26			7.30			Tavankut		5.25			5.34
5.45	11.13	2.46			7.56			Bajmok		4.58		12.38	5.17
6.17	11.45	3.17			8.35			Nemesmilitics		4.05		11.45	4.41
6.31	11.59	3.31			8.55			érk. ZOMBOR	ind.	3.39		11.30	4.25
7.20	12.26	4.00						Bácsszentiván				10.55	4.00
7.35	12.39	4.13						Szend				10.37	3.46
7.47	12.50	4.24						érk. GOMBOS	ind.			10.25	3.34
9.18		5.25						ind. ERDŐD	érk.			9.17	
9.30		5.37						érk. DALYA	ind.			9.05	

Oda						Kiskunhalas—Bácsalmás—Regőce						Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.		v. v.	v. v.	v. v.		v. v.	v. v.	v. v.		v. v.	
3.50	12.27	6.22	ind.	KISKUNHALAS	érk.	5.39	2.27	10.52					
4.03	12.40	6.35		Kopolya		5.28	2.14	10.39					
4.20	12.57	6.50		Fehértó		5.14	1.57	10.22					
4.37	1.16	7.07		Térzhalom		4.59	1.40	10.05					
4.58	1.50	7.25		Jánoshalma		4.48	1.27	9.52					
5.21	2.30	7.45		Mélykut		4.20	12.45	9.20					
5.44	2.53	8.06		Rudics		4.00	12.11	8.55					
5.52	3.01	8.14	érk.	BÁCSALMÁS	(ind.)	3.52	12.00	8.44					
6.16	3.30	8.22	ind.	Madarász puszta	(ér.)	3.42	11.21	8.24					
6.36	3.52	8.42		Madaras		3.26	11.01	8.04					
6.49	4.10	8.49		Sanae puszta		3.18	10.51	7.54					
6.57	4.18	8.6		Katymár		3.11	10.34	7.37					
7.17	4.38	9.05		Legyen puszta		3.00	10.21	7.24					
7.29	4.50	9.15		REGŐCE	ind.	2.49	9.58	7.03					
7.45	5.06	9.27				2.35	9.40	6.45					

Oda						Óbecse—Ujvidék						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.		sz. v.	v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.		v. v.		
4.20	9.45	3.45	ind.	ÓBECSE	érk.	6.28	12.43	7.31					
4.42	10.11	4.07		Bácsföldvár		6.07	12.20	7.10					
5.07	10.31	4.27		Csurog		5.51	11.53	6.53					
5.27	11.02	4.47		Zsablya		5.27	11.19	6.26					
5.42	11.18	5.02		Boldogasszonyfalva		5.12	10.46	6.11					
6.05	11.45	5.25		Temerin		4.56	10.28	5.55					
6.14	11.54	5.34		Tisztaistvánfalva		4.40	9.59	5.35					
6.27	12.09	5.47	érk.	VASKAPU	ind.	4.26	9.43	5.19					
6.29	12.13	5.53	ind.	VASKAPU	érk.	4.25	9.42	5.18					
6.53	12.40	6.17	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.00	9.15	4.56					

Oda						Ujvidék—Vaskapu—Tittel						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.		
6.54	5.25		ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.11						
7.17	5.52		érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.48						
7.18	5.55		ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.47						
7.44	6.24			Káty		5.06	2.29						
7.55	6.40			Tiszakálmánfalva		4.43	2.10						
8.10	7.03			Sajkásszentiván		4.25	1.55						
8.24	7.22			Tündéres—Dunagárdony		4.04	1.41						
8.37	7.40			Sajkáslak		3.48	1.29						
8.50	7.54		érk.	TITTEL	ind.	3.32	1.15						

Oda						Hegyves-Feketehegy—Palánka						Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.		v. v.	v. v.	v. v.		v. v.	v. v.		v. v.		
7.10	3.03	7.47	ind.	HEGYVES-FEKETEHEGY	érk.	5.41	11.17	5.22					
7.29	3.27	8.07		Telecska		5.21	10.58	5.02					
7.47	3.52	8.26		Kula		5.10	10.47	4.51					
7.57	4.04	8.36		Béla-puszta		4.45	10.25	4.30					
8.10	4.34	8.49		Torzsa		4.33	10.13	4.19					
8.34	5.04	9.11		Urszentiván—Pincéd		4.16	10.00	4.01					
8.50	5.28	9.27		Szilbács		3.51	9.35	3.37					
9.21	6.14	9.38		Szépliget		3.40	9.24	3.26					
9.53	6.50	10.09	érk.	PALÁNKA	ind.	3.00	8.18	2.35					

Oda						Szabadka—Baja						Vissza	
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.		
4.33	10.32	1.57	7.05	ind.	SZABADKA	érk.	8.40	1.08	6.15	10.10			
5.17	11.16	2.41	7.49		Csikéria		7.53	12.18	5.27	9.20			
5.57	11.54	3.24	8.40		Bácsalmás		7.22	11.47	4.56	8.49			
6.03	12.00	3.30	8.46		Almás		7.07	11.21	4.43	8.33			
6.35	12.31	4.13	9.17		Bácsbokod-Borsód		6.36	10.49	4.12	8.02			
7.17	1.10	4.55	9.59	érk.	BAJA	ind.	5.51	10.05	3.28	7.18			

Oda						Baja—Ujvidék						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.		v. v.		
4.00	7.22	1.15	ind.	BAJA	érk.	8.53	3.23	7.00					
4.11	7.32	1.25		Baja-szállásváros		8.46	3.15	6.52					
4.25	7.45	1.38		Vaskut		8.31	2.59	6.36					
4.51	8.10	2.01		Gara		8.10	2.37	6.10					
5.09	8.26	2.16		R gö-e		7.55	2.17	5.47					
5.37	8.54	2.39		Órszállás		7.38	1.57	5.25					
5.56	9.12	2.56		Gádor		7.14	1.28	4.58					
6.15	9.31	3.14		Nenadics		6.55	1.08	4.34					
6.25	9.41	3.23	érk.	ZOMBOR (ét.)	(ind.)	6.45	12.57	4.23					
3.10	6.51	3.46	ind.	ZOMBOR (ét.)	(ér.)	5.53	11.20				5.40		
3.17	6.57	3.52		Zombor-vásártér		5.46	11.13				5.31		
3.27	7.07	4.02		Fernbach-szállás		5.37	11.04				5.22		
3.35	7.16	4.11		Zsárkóvár		5.29	10.56				5.15		
3.49	7.30	4.25		Sztapár		5.15	10.42				5.01		
4.08	7.49	4.44		Szilberek		5.00	10.28				4.45		
4.19	8.00	4.56		Militics 27. sz. őrház		4.41	10.10				4.32		
4.31	8.10	5.06		Hódság		4.32	10.02				4.21		
4.58	8.35	5.31		Paripás		4.12	9.45				4.01		
5.12	8.49	5.45		Parrag		3.53	9.25				3.40		
5.31													